

Klasa: 602-04/14-04/0019

Ur. broj: 355-02-04-15-0006

16. prosinca 2015.

Na temelju Zaključka Akreditacijskog savjeta o dopuni dokumenta Postupak reakreditacije visokih učilišta donesenog na 69. sjednici održanoj 15. prosinca 2015 g., a u svezi s člankom 22. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, („Narodne novine“, broj 45/09), člankom 17. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/2010) i člankom 7. Pravilnika o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice („Narodne novine“, broj 83/10) te na temelju članka 22. i članka 44. stavka 2. Statuta Agencije za znanost i visoko obrazovanje, ravnateljica Agencije donosi

POSTUPAK REAKREDITACIJE VISOKIH UČILIŠTA

- pročišćeni tekst -

1. UVOD

Postupak reakreditacije visokih učilišta (sveučilišta, visokih učilišta u sklopu sveučilišta, veleučilišta i visokih škola) provodi Agencija za znanost i visoko obrazovanje (u dalnjem tekstu: Agencija) po službenoj dužnosti na temelju članka 22. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“ broj 45/09; u dalnjem tekstu: Zakon) i Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 10/2010) te Pravilnika o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice („Narodne Novine“, broj 83/10), a u skladu s Europskim standardima i

smjernicama za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (ESG) i dobrom europskom i međunarodnom praksom.

2. DOKUMENTI ZA PROVOĐENJE POSTUPKA REAKREDITACIJE

U postupku se reakreditacije koriste sljedeći dokumenti:

- a) Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 10/2010);
- b) Pravilnik o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice („Narodne Novine“, broj 83/10);
- c) Upute za sastavljanje samoanalize visokih učilišta u sastavu sveučilišta, Upute za sastavljanje samoanalize veleučilišta i visokih škola, Kriteriji za ocjenu kvalitete visokih učilišta u sastavu sveučilišta, Kriteriji za ocjenu kvalitete veleučilište i visokih škola; i
- d) Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj; u slučaju kada se provodi reakreditacija poslijediplomskih sveučilišnih (doktorskih) studija odnosno dijela djelatnosti visokih učilišta koja izvode takve studije.

Navedeni su dokumenti objavljeni na internetskoj stranici Agencije (www.azvo.hr).

3. POSTUPAK REAKREDITACIJE

3.1. Donošenje plana reakreditacije

Agencija u pravilu svake godine do 30. lipnja sastavlja godišnji plan reakreditacije za iduću akademsku godinu, objavljuje ga na službenim internetskim stranicama i o tome obavještava u plan uključena visoka učilišta. Visoko učilište koje je u planu reakreditacije može u roku od 15 dana od obavijesti zatražiti odgodu reakreditacije za iduću akademsku godinu, ako za to ima opravdan razlog. Konačnu odluku o odgodi donosi Akreditacijski savjet.

Izvan godišnjeg plana, reakreditacija se visokog učilišta može provesti na prijedlog ministra nadležnog za visoko obrazovanje ili na prijedlog samoga visokog učilišta.

3.2. Imenovanje stručnog povjerenstva

Na temelju javnog poziva koji se objavljuje na internetskim stranicama Agencije, biraju se članovi stručnog povjerenstva. Postupak reakreditacije visokog učilišta provodi stručno povjerenstvo na čelu s predsjednikom, koje imenuje Akreditacijski savjet. Povjerenstvo se sastoji od 5 članova (uključujući predsjednika), a iznimno može biti imenovan i veći broj članova povjerenstva, ako visoko učilište izvodi studijske programe iz dvaju ili više znanstvenih područja. Imenuje se i jedan zamjenski član ili više njih za slučaj nepredviđenih okolnosti.

Sastav stručnog povjerenstva:

- 4 sveučilišna nastavnika u znanstvenom-nastavnom, odnosno umjetničko-nastavnom zvanju (docent, izvanredni profesor i redovni profesor) odnosno znanstvenika iz instituta (u slučaju reakreditacije sveučilišta ili sastavnice sveučilišta), a u slučaju reakreditacije veleučilišta ili visoke škole najmanje 2 profesora visoke škole iz znanstvenih područja u kojima se izvode studijski programi na vrednovanom visokom učilištu te članovi povjerenstva mogu biti i osobe u nastavnom zvanju viši predavač u akademskom stupnju doktora znanosti ili magistra znanosti.

Najmanje jedan, a u pravilu dva od navedenih sveučilišnih nastavnika odnosno znanstvenika iz instituta odnosno profesora visoke škole mora biti zaposlen na inozemnom visokom učilištu ili institutu. Umjesto jednoga sveučilišnog nastavnika odnosno profesora visoke škole, u stručno povjerenstvo može biti imenovan jedan stručnjak iz područja gospodarstva ili djelatnosti usko vezane za programe vrednovanoga visokog učilišta.

- 1 student iz nekog od znanstvenih područja u kojima se izvode studijski programi na vrednovanom visokom učilištu.

Kriteriji za izbor članova stručnih povjerenstava

Članovi stručnog povjerenstva moraju imati odgovarajuće kompetencije u području u kojem vrednovano visoko učilište obavlja svoju djelatnost i biti prepoznati po izvrsnosti u održavanju nastave na matičnom visokom učilištu odnosno biti prepoznati po izvrsnosti u bavljenju znanstvenom djelatnošću i međunarodno prepoznati.

Predsjednik povjerenstva mora poznavati sustav osiguravanja kvalitete visokog obrazovanja te imati iskustvo u provođenju postupaka osiguravanja kvalitete i odgovarajuće iskustvo na upravljačkim funkcijama visokog učilišta. Student u sastavu stručnog povjerenstva mora biti prepoznat po svojoj izvrsnosti u studiranju (visok prosjek ocjena) i kontinuitetu redovitog studiranja te posjedovati temeljna znanja u području osiguravanja kvalitete visokog obrazovanja, a poželjno je i da je uključen u rad studentskih udruga.

Članovi stručnog povjerenstva moraju dobro poznavati engleski jezik, imati dobre usmene i pisane komunikacijske vještine, znati raditi u timskom okruženju te poštovati sve zadane i dogovorene protokole, procedure i rokove.

Članovi su stručnog povjerenstva neovisni u svom radu i ne predstavljaju svoje matične institucije. Prilikom sudjelovanja u provođenju postupka reakreditacije vode se načelom nepristrandosti i objektivnosti. Članovi povjerenstva ne smiju biti u sukobu interesa niti imati izravne veze s vrednovanim visokim učilištem (niti jedan član povjerenstva ni članovi njegove uže obitelji ne smiju biti trenutačno ili unatrag godinu dana zaposleni s punim ili nepunim radnim vremenom na vrednovanom visokom učilištu niti u njemu izvoditi nastavu odnosno s njim surađivati kao vanjski suradnici, ne mogu biti uključeni u projekte koje to visoko učilište vodi niti biti osobno povezani s čelnicima navedenoga visokog učilišta).

Također, zabranjena je izravna komunikacija Predlagatelja s članovima Povjerenstva izvan posjeta visokom učilištu, a članovi su dužni o mogućem kršenju navedenih odredbi obavijestiti imenovanog koordinatora Agencije.

Članovi stručnog povjerenstva moraju jamčiti povjerljivost podataka dobivenih tijekom postupka reakreditacije. Radi svega navedenog, članovi stručnih povjerenstava potpisuju Izjavu o povjerljivosti i nepostojanju sukoba interesa.

Primjedbe visokog učilišta na sastav stručnog povjerenstva

Nakon osnivanja stručnog povjerenstva Agencija dostavlja Odluku o imenovanju stručnog povjerenstva visokom učilištu koje je u postupku reakreditacije. Visoko se učilište može očitovati o sastavu povjerenstva i dati eventualne primjedbe u roku od 7 dana* od zaprimanja Odluke.

Ako visoko učilište uloži prigovor na sastav stručnog povjerenstva, a Akreditacijski savjet ocijeni da su primjedbe opravdane, imenovat će u roku od 30 dana druge članove povjerenstva.

Prigovori uloženi na članove stručnog povjerenstva ne utječu na rok dostave samoanalize i drugih materijala.

3.3. Dostavljanje samoanalize

Visoko učilište u roku od 90 dana* od zaprimanja obavijesti o najavi reakreditacije izrađuje dokument sa samoanalizom prema uputama za izradu samoanalize visokog učilišta, a u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju te Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta i Pravilnikom o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice.

Visoko je učilište dužno staviti na oglasnu ploču i naslovnu stranicu svoje internetske stranice obavijest o reakreditaciji i upute koje će im proslijediti Agencija, a u kojima će biti objašnjena procedura za povjerljivu komunikaciju o pitanjima koji se tiču vrednovanoga visokog učilišta. Pristup podacima ima samo koordinator vrednovanja, a članovi povjerenstva koji su potpisali dokument o povjerljivosti dobivaju ih na uvid.

Izrađenu samoanalizu treba usvojiti nadležno tijelo vrednovanoga visokog učilišta.

Samoanalizu koju potpisuje njegov čelnik, visoko učilište dostavlja u pisanim i elektronskim oblicima (na CD-u) na hrvatskom i engleskom jeziku Agenciji koja provjerava cjelokupnost dokumentacije i prema potrebi traži njezine izmjene i/ili dopune.

Visoko je učilište dužno unijeti podatke o kvantitativnim kriterijima iz gore navedenih podzakonskih propisa u informacijski sustav koji koristi Agencija za znanost i visoko obrazovanje kako bi se na temelju tog proračuna ustanovilo zadovoljava li visoko učilište minimalne kriterije iz Pravilnika.

Agencija šalje primljenu samoanalizu svim članovima povjerenstva. Njihova je dužnost proučiti samoanalizu i pripremiti komentare o uočenim prednostima i nedostacima vrednovanoga visokog učilišta i moguća otvorena pitanja koja trebaju raspraviti prilikom posjeta. Ako je visoko učilište bilo uključeno u tematsko vrednovanje ili neki drugi oblik vrednovanja, Agencija šalje povjerenstvu izvješće o tome. Nakon dostavljenе samoanalize, Agencija s visokim učilištem i članovima povjerenstva dogovara detalje posjeta, uključujući i sam protokol posjeta.

3.4. Edukacija

Prije posjeta visokom učilištu, svi su članovi stručnih povjerenstava dužni proći edukaciju koja ih upoznaje sa zadacima, postupkom i svrhom reakreditacije.

Članovi povjerenstava dužni su najkasnije 3 dana prije dolaska na edukaciju dostaviti svoje preliminarno izvješće u kojem će se kratko osvrnuti na svaki kriterij u skladu sa raspoloživim dokazima (samoanaliza i drugi dokumenti VU) odnosno zapisati koji dokazi su još potrebni za objektivno donošenje mišljenja. Koordinator prikuplja dostavljena preliminarna izvješća koja će povjerenstvo raspraviti prije posjeta.

Dan prije posjeta visokom učilištu, povjerenstvo se sastaje u prostorijama koje odredi Agencija. Djelatnici će Agencije pobliže upoznati članove stručnog povjerenstva s njihovim zadacima i obvezama i detaljnije ih uputiti u temeljne nacionalne i europske dokumente za provođenje postupaka osiguravanja kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju. Tada se utvrđuju i glavna pitanja koja bi trebalo razmotriti tijekom posjeta.

3.5. Posjet

Posjet stručnog povjerenstva visokom učilištu može trajati od 1 do 3 dana, a iznimno i duže što utvrđuje Agencija u dogovoru s članovima povjerenstva i visokim učilištem. Posjet se obavlja prema prethodno utvrđenom protokolu posjeta koji se dostavlja visokom učilištu i članovima povjerenstva najmanje tjedan dana prije posjeta.

Osim članova povjerenstva, u posjetu visokom učilištu sudjeluju i koordinatori posjeta, a ako je potrebno i jedan predstavnik Agencije koji ima ulogu prevoditelja (samo u iznimnim slučajevima ulogu prevoditelja može preuzeti osoba koja nije djelatnik Agencije). U skladu s odlukom Agencije, u posjet mogu biti uključeni i neovisni promatrači.

Obvezatan su dio protokola posjeta visokom učilištu sastanci s upravom visokog učilišta, predstavnicima nastavnog i nenastavnog osoblja, studentima, obilazak prostora (predavaonica, knjižnice, laboratorijske, studentske referade, informatičke učionice, radilišta).

Tijekom sastanka članovi stručnih povjerenstava rade bilješke o svojim zapažanjima. Visoko je učilište dužno dati na uvid dokumente kojim regulira svoje aktivnosti (primjerice pravilnike, odluke, sporazume). Posjet visokom učilištu završava sastankom s upravom visokog učilišta na kojem predsjednik povjerenstva ili osoba koju on zaduži (član povjerenstva), obavještava sudionike sastanka o zapažanjima s vrednovanja. Na tom sastanku nije predviđeno vrijeme za raspravu o tim zapažanjima. Uoči, tijekom i nakon posjeta zabranjeno je davanje, odnosno primanje darova članovima stručnih povjerenstava.

3.6. Izvješće

Zadnji dan posjeta svi članovi povjerenstva sudjeluju u pisanju izvješća, a predsjednik stručnog povjerenstva dostavlja završno izvješće Agenciji u roku od 30 dana od završetka posjeta u skladu s Uputama za izradu završnog izvješća. Ukoliko je jedno povjerenstvo obišlo dva ili više visokih učilišta, rok za dostavu može se produžiti na 60 dana. Izvješće sadrži ocjenu kvalitete visokog učilišta koja se vrednuje, a koja se temelji na materijalima koje je ispunilo visoko učilište i na saznanjima stečenim tijekom posjeta. Ocjenu kvalitete ispunjava svaki član povjerenstva zasebno na za to predviđenim obrascima. Na kraju stručno povjerenstvo donosi zajedničku ocjenu za svaki standard.

Stručno povjerenstvo može preporučiti Akreditacijskom savjetu pokretanje postupka provjere zadovoljavanja minimalnih uvjeta iz navedenih Pravilnika za određene studijske programe. Konačnu je ocjenu kvalitete visokog učilišta moguće dati nakon te provjere.

U izvješću trebaju biti navedene preporuke za poboljšanje. Akreditacijskom se savjetu podnosi i izvješće o udovoljavanju kvantitativnih kriterija dobivenih iz informatičkog sustava koje podnosi koordinator reakreditacije (djelatnik Agencije).

Prije donošenja mišljenja, Agencija završno izvješće stručnog povjerenstva upućuje vrednovanom visokom učilištu koje se u roku od 15 dana* može očitovati o njemu, iznoseći svoje primjedbe i potrebna razjašnjenja vezana uz moguće formalne propuste ili netočnosti.

Završno izvješće povjerenstva i moguće očitovanje visokog učilišta Agencija dostavlja Akreditacijskom savjetu.

3.7. Mišljenje Akreditacijskog savjeta

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije i završnog izvješća povjerenstva, očitovanja visokog učilišta i izvješća o zadovoljavanju kvantitativnih kriterija, Akreditacijski savjet donosi neovisno mišljenje o:

- izdavanju potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja odnosno dijela djelatnosti; u slučaju visokih učilišta koja obavljaju i znanstvenu djelatnost isto će biti naznačeno u obrazloženju potvrde
- uskrati dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i/ili znanstvene djelatnosti odnosno dijela djelatnosti;
- izdavanju pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine.

Ako smatra da visokom učilištu treba izdati pismo očekivanja, Akreditacijski savjet određuje razdoblje u kojem će se provoditi naknadno praćenje {follow-up}, odnosno vremenski rok do kojeg visoko učilište treba provesti preporuke iz izvješća. Vremenski rok za uklanjanje nedostataka može se odrediti najduže do tri godine, ovisno o kakvim se uočenim nedostacima radi. U slučaju izdavanja pisma očekivanja za visoko učilište može se zabraniti upis studenata u razdoblju određenom pismom očekivanja.

Ukoliko se u postupku reakreditacije, nakon posjete stručnog povjerenstva, ukaže potreba za provjerom usklađenosti s uvjetima iz Pravilnika jednog ili više studijskih programa tog visokog učilišta, Akreditacijski savjet obavještava visoko učilište i imenuje novo stručno povjerenstvo. Ako je rezultat te provjere preporuka za uskratu dopusnice pojedinoga

studijskog programa, svi studijski programi toga visokog učilišta biti podvrgnuti provjeri minimalnih uvjeta.

3.8. Prigovor visokog učilišta

Ako Akreditacijski savjet donese mišljenje da bi se visokom učilištu trebala izdati uskrata, o tome se obavještava visoko učilište koje ima pravo podnijeti prigovor na mišljenje Akreditacijskog savjeta u roku 15 dana* od dana dostave obavijesti o mišljenju. Nakon zaprimanja prigovora, povjerenstvo Akreditacijskog savjeta na temelju cjelokupne dokumentacije iz postupka reakreditacije donosi očitovanje u roku od mjesec dana*.

Povjerenstvo Akreditacijskog savjeta za rješavanje prigovora sastoji se od tri člana Akreditacijskog savjeta koje članovi Akreditacijskog savjeta biraju između sebe.

Akreditacijski savjet razmatra očitovanje Povjerenstva, ponovno donosi mišljenje i upućuje ga Agenciji.

3.9. Akreditacijska preporuka Agencije

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije, uz prethodno mišljenje Akreditacijskog savjeta, Agencija donosi akreditacijsku preporuku kojom preporučuje ministru nadležnom za poslove visokog obrazovanja i znanosti:

- izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja odnosno dijela djelatnosti; u slučaju visokih učilišta koja obavljaju i znanstvenu djelatnost isto će biti naznačeno u obrazloženju potvrde
- uskratu dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i/ili znanstvene djelatnosti odnosno dijela djelatnosti;
- izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine.

Akreditacijska preporuka koja se upućuje ministru sadrži i ocjenu kvalitete visokog učilišta s preporukama za poboljšanje i unapređenje kvalitete. Konačna je ocjena kvalitete reakreditacije javna. Svi su dokumenti proizašli iz postupka reakreditacije (izvješće povjerenstva na hrvatskom i engleskom jeziku, izvješća o zadovoljavanju kvantitativnih kriterija, mišljenje Akreditacijskog savjeta i akreditacijska preporuka Agencije) javni i objavljaju se na internetskim stranicama Agencije.

3.10. Naknadno praćenje (Follow-up)

Nakon isteka predviđenog razdoblja koji je Akreditacijski savjet odredio za naknadno praćenje (follow-up), visoko učilište podnosi Agenciji izvješće o učinjenom. Akreditacijski savjet na temelju izvješća razmatra u kojoj je mjeri visoko učilište primijenilo preporuke za poboljšanje te objavljuje izvješće o tome. Po potrebi, Akreditacijski savjet može ponovo uputiti cijelo povjerenstvo ili dio članova povjerenstva u ponovni posjet visokom učilištu da se utvrdi u kojoj su mjeri otklonjeni nedostaci. Ako je visoko učilište dobilo pismo očekivanja, Akreditacijski savjet daje mišljenje Agenciji o:

- izdavanju potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja odnosno dijela djelatnosti; u slučaju visokih učilišta koja obavljaju i znanstvenu djelatnost isto će biti naznačeno u obrazloženju potvrde
- uskrati dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i/ili znanstvene djelatnosti odnosno dijela djelatnosti.

Na temelju mišljenja Akreditacijskog savjeta, Agencija ministru nadležnom za poslove visokog obrazovanja i znanosti dostavlja preporuku o izdavanju ili uskrati dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti odnosno dijela djelatnosti. Ta je preporuka javna i objavljuje se na internetskoj stranici Agencije.

U slučaju da je visokom učilištu nakon obavljenog postupka reakreditacije izdana potvrda o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja ili dijela djelatnosti i/ili znanstvene djelatnosti (samo za visoka učilišta koja obavljaju znanstvenu djelatnost; u dalnjem tekstu: potvrda), uz preporuke za unapređenje kvalitete, naknadno praćenje obuhvaća sljedeće radnje:

- reakreditirano visoko učilište u roku od 6 mjeseci* od dana dostavljanja potvrde donosi akcijski plan u cilju unaprjeđenja kvalitete i dostavlja ga Agenciji,
- reakreditirano visoko učilište jednom godišnje izvještava Agenciju o realizaciji akcijskog plana te je u skladu s time obvezno i ažurirati uvjete izvođenja u informacijskom sustavu kojeg koristi Agencija.

3.11. Povratne informacije

Nakon završetka svake reakreditacije, Agencija prikuplja povratne informacije od reakreditiranoga visokog učilišta i članova stručnih povjerenstava. Navedeni se podaci prikupljaju u svrhu poboljšanja rada Agencije.

*U sve rokove predviđene ovim dokumentom ne računa se razdoblje od 15.07. do 31.08. i od 24.12. do 06.01.

Ravnateljica

Agencije za znanost i visoko obrazovanje

prof. dr. sc. Jasmina Havranek